

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Tømmerup Fribørnehave 2021 - 2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Tømmerup Fribørnehave har vi i de forgangne to år haft et særligt fokus på læreplanstemaerne:

Sociale relationer
samt
Natur, udeliv og Science

Desuden har vi sat fokus på **legens betydning** i forbindelse med de to nævnte læreplanstemaer samt vi har valgt at rette vores pædagogiske opmærksomhed mod legen som et pædagogisk læringsrum ved at prioritere legen i forbindelse med gennemførelse af pædagogiske aktiviteter.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Pædagogisk-perspektiv:

Vores evalueringskultur består i, at vi løbende via daglige dialoger evaluerer vores pædagogiske praksis, men opsætter læringsmål samt evaluerer disse på henholdsvis vores mandagsmøder samt vores personalemøder. Vi anvender i stor udstrækning praksisfortællingen med tilhørende analyse som omdrejningspunktet for vores evalueringskultur.

Børne-perspektiv:

Vi forsøger at inddrage børnenes perspektiv ved at spørge ind til deres viden og forventninger inden igangsætningen af større planlagte og strukturerede pædagogiske forløb, vi er opmærksomme på tegn på læring imens vi gennemfører aktiviteten og efterfølgende spørges børnene igen om, hvilke oplevelser de har haft i forbindelse med aktiviteten. Efterfølgende er vi opmærksomme på spor på læring hos børnene

f.eks. ved at rette fokus på hvilke elementer fra det gennemførte forløb, der afspejles i børnenes leg, tegning og i deres dialoger.

Forældre-perspektiv:

Vi inddrager forældrene inden gennemførelsen af pædagogiske forløb og aktiviteter ved at informere omkring disse i vores årsplan. Under og efter gennemførelsen spørger vi ind til de fortællinger, som børnene kommer hjem med og vi lytter til de uopfordrede refleksioner som forældrene gør sig sammen med deres børn. Disse fortællinger indgår i vores evalueringsproces.

Vi har også valgt at involvere forældregruppen i evalueringen af den pædagogiske læreplan, ved at bede om deres refleksioner på et fælles forældremøde. Resultatet af denne evaluering kan ses i bilag 1.

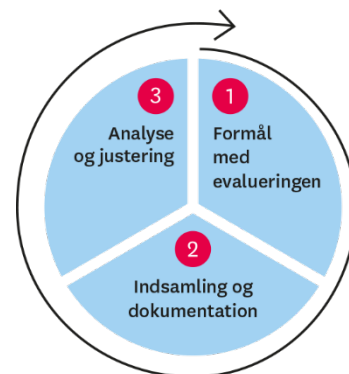

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

På vores personalemøder i foråret 2022 har vi gennemgået den samlede pædagogiske læreplan med henblik på forankring i personalegruppen samt revidering i forhold til den virkelighed den afspejler. Samtidigt har vi på personalemøderne lyttet til pod-cast fra "Børnehøjde" og efterfølgende talt om hvorledes vi kan anvende nogle af de i podcastene beskrevne tilgange til evaluering.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Sceneskift fra inde- til uderummet – særligt fokus på toiletbesøg og garderobesituation

Vi oplevede, at en del af de yngste børn i børnehaven ændrede adfærd af væsentlig grad, når vi gik fra alrummet i børnehaven til badeværelset i kælderen. Flere af børnene løb rundt, løb ud i den pæne garderobe, hvor de gemte sig for de voksne, de skubbede og prikkede til deres kammerater, så der opstod konflikter. Vi talte med børnene omkring situationen og forsøgte at finde frem til årsagen til denne væsentlige ændring i adfærden.

Vi ønskede at:

- Være nysgerrige på børnenes perspektiv
- tilrettelægge og tilpasse det pædagogiske læringsmiljø til de udfordringer vi oplever, at børnene har i forbindelse med skift af aktiviteter
- være tydelige i vores kommunikation omkring forventningerne til børnene i forbindelse med skiftet fra inde- til uderummet

---

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

På et personalemøde blev vi enige om, at vi ønskede at indsamle praksisfortællinger fra det pædagogiske personale, for at se om vi derigennem kunne skabe et overblik over mulige forskellige pædagogiske tilgange.

Vi udfyldte et Læringsmiljøbeskrivelsesskema på et mandagsmøde, se bilag 2

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi lærte følgende af vores analyse:

- at ved at være tydelige omkring vores forventninger til børnene, så oplevede vi en større grad af indfrielse af vores forventninger
- at vi via ganske simpel nudging - i form af påsætning af farvet tape på gulvet – så havde børnene lettere ved at opfylde vores forventninger til deres bevægelse fra alrummet til badeværelset og videre til grovgarderoben

- at vi ved at sætte fokus på særligt et barn, fik vi resten af børnegruppen til at bevæge sig i samme retning og skærpe børnenes opmærksomhed mod den igangværende pædagogiske aktivitet – her at iføre sig overtøj og fodtøj
  - at vi ved at skabe små læringsrum – f.eks. mulighed for at læse bøger, synge sange, sortere sutsko, lave fjollerim – fik en bedre energi og harmoni i ventesituationen til badeværelset og grovgarderoben
-

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi har efterfølgende foretaget følgende justeringer af vores praksis:

- Vi har valgt at fordele personalet således, at vores fokus går fra børnegrupperne til lokalefordelingen. Det vil sige, at der er en personale på badeværelset, en i grovgarderoben og en ved fodtøjet/læsehjørnet og en udendørs, så børnene ikke skal vente alt for lang tid med at kunne gå udenfor, efter at de har fået deres overtøj på.
- Vi har valgt at etablere små læringsrum for børnene, som de kan beskæftige sig med, mens de venter på at det bliver deres tur til at komme til på badeværelset eller i grovgarderoben

---

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Evaluerings af den pædagogiske læreplan har været sat på dagsorden til to møder i forældrebestyrelsen. Første gang med henblik på gennemgang af læreplanen og efterfølgende med henblik på at modtage kritik samt potentielle udviklingspunkter til den eksisterende pædagogiske læreplan. Dette er ført til referat og gjort tilgængeligt for den samlede forældregruppe.

Kort resumé af referaterne fra møder i forældrebestyrelsen:

Forældrebestyrelsen var tilfredse med den pædagogiske læreplan og havde en oplevelse af, at de beskrevne læringsrum og pædagogiske aktiviteter blev gennemført i børnehaven.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Længerevarende temaforløb, da vores erfaring er, at ved kortere planlagte temaforløb er der større risiko for ikke at gennemføre planlagte forløb, samt at vi oplever, at vi skal afslutte temaforløbet lige som det er kommet rigtigt godt igang, der er skabt nysgerrighed hos børnene og vi begynder at kunne se tegn på læring i børnenes dialoger og lege. Derfor har vi valgt at i årsplanen for 2023/2024 at have et tre-måneders langt temaforløb omkring forskel og lighed (forskellighed) samt natur, udeliv og science med børnenes sociale kompetencer som omdrejningspunkt.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi ønsker at optimere vores organisering af vores evalueringskultur, hvilket vi vil gøre ved i det kommende år:

- Vi vil udfylde SMTTE-modellen for de planlagte pædagogiske aktiviteter
- Vi vil udfylde SMTTE-modellen for følgende konkrete pædagogiske læringsrum: Fødselsdagsgaveværksted, garderoben, overgangen til skole/sfo samt indkøringen
- Evaluering er sat på som et fast punkt på vores personalemøder og skal opkvalificeres ved at anvende – og opøve en rutine i at anvende – vores valgte evalueringsmetoder

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har ikke fundet grund til at ændre eller justere på vores skriftlige pædagogiske læreplan på nuværende tidspunkt, men en overordnet og gennemgribende revision af den skriftlige pædagogiske læreplan vil være at finde på dagsorden til vores personalemøder i det kommende år, for at skabe en forankring og revision af denne, således at den skriftlige pædagogiske læreplan afspejler den pædagogiske virkelighed samt bliver et aktivt arbejdsredskab for det samlede pædagogiske personale.

Bilag 1: Forældrenes perspektiver ifm. evaluering af den pædagogiske læreplan

PERSONALET EVALUERER LØBENDE I HVERDAGEN, PÅ PERSONALEMØDER OG I FORBINDELSE MED DE PÆDAGOGISKE DAGE. BØRNENE BLIVER OFTE INVOLVERET I EVALUERINGEN BÅDE FØR, UNDER OG EFTER GENNEMFØRSEL AF PÆDAGOGISKE AKTIVITETER, MEN NU ER TUREN KOMMET TIL AT INVOLVERE FORÆLDRENE I EVALUERINGSARBEJDET. DERFOR BLEV DER LAVET 3 GRUPPER, DER HVER SKULLE EVALUERE PÅ 2 LÆREPLANSTEMAER OG MEGET GERNE MED PRAKSIS OG HVERDAGSNÆRE EKSEMPLER. EFTERFØLGENDE LÆSTE EN REPRÆSENTANT FRA HVER GRUPPE DERES REFLEKSIONER OG EVALUERIGER OP FOR RESSTEN AF FORÆLDRENE.

FØLGENDE BLEV NOTERET FRA GRUPPERNE:

SOCIAL UDVIKLING:

- EFTER OPSTART I TØMMERUP FRIBØRNEHAVE ER BARNET BLEVET MARKANT MERE UDADVENDT BÅDE UDE OG HJEMME.
- OMSORG OG RESPEKT FRA HINANDEN PÅ TVÆRS AF ALDERSTRIN

KOMMUNIKATION OG SPROG:

- LÆRER MEGET HYPPIGT NYE SANGE SOM DE SYNGER HJEMME
- PRÆCISE BENÆVNELSE OG OVERBEGREBER PÅ DYR, TØJ OG DIVERSE

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING:

- TRYGHED OG FÆLLESSKABET ER DNA'EN I HVERDAGEN
- BØRNENE STORTRIVES OG STØTTER HINANDEN TIL DAGLIG
- DER BLIVER BYGGET ET SOLIDT FUNDAMENT TIL DERES FREMTID

NATUR, UDELIV OG SCIENCE:

- RIG MUGHED FOR "HANDS-ON" I NATUREN OG DYRENES ANATOMI
- TILLEGNE SIG NYSGERRIGHED TIL DELING I OG UDENFOR BØRNEHAVEN

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE:

- ET BARN KOMMER HJEM OG FORTÆLLER OM, HVAD DER ER SKET UNDER STILLESTUND: "OG SÅ TRYKKEDE HUN PÅ DEN TÅ, DEN TÅ OG DEN TÅ -OG DET VAR RIGTIGT DEJLIGT"
- BARNET OPLEVEDE KROPSLIGE UDTRYK OG REAKTIONER HOS DE ANDRE I BØRNEGRUPPEN (DISEKERING AF DYR)

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB:

- FORÆLDRE OPLEVER RO OG HARMONI VED AFLEVERING OG HENTNING. NYE FORÆLDRE REAGERER POSITIVT OVERRASKET OVER STEMNINGEN I BØRNEHAVEN
- FORÆLDRE OPLEVER, AT DER BLIVER GIVET REELLE FORKLARINGER OG IKKE BARE REGLER. DER BLIVER TALT MED BØRNENE OG IKKE TIL BØRNENE
- BØRNEFÆLLESSKAB: VI HJALP HINANDEN MED AT LYNE HINANDENS JAKKER UDEN VOKSEN-HJÆLP
- DE VOKSNE UDVISER BØRNENE TILLID F.EKS. KNIVE, KLATRE HØJT, HVILKET MEDFØRER UDVIKLING AF BØRNENE
- OMGIVELSERNE BIDRAGER TIL BØRNS FANTASI OG KREATIVITET
- GODT FOR FÆLLESSKABET AT GRUPPERNE ER SÅ MEGET SAMMEN, FOR DET STYRKER OG KNYTTER BÅND PÅ TVÆRS AF ALDER
- ARBEJDSDAGEN OPLEVES POSITIVT OG ISÆR AT BØRNENE ER MED OG MAN OPLEVER BØRNEHAVEN SAMMEN OG AT BØRNENE FÅR LOV TIL AT VISE "DERES" HVERDAG FREM

Bilag 2: Læringsmiljøbeskrivelsesskema

Aktion:

Vi har børn der "flagrer" – udviser uhensigtsmæssig adfærd, går hvileløst rundt og gemmer sig i den pæne garderobe – i garderoben. Hvordan hjælper vi børnen til at gå i garderoben og få en struktur for garderoben, som er god for os alle.

Tiltag:

Vi vil forsøge at sætte farvet malertape på gulvet, der guider børnene i den rigtige retning. En form for nudging.

Evaluering:

Vi har erfaret at det virker med tapen på gulvet. Børnene tager ejerskab for situationen og udtrykker at det er "deres" prikker på gulvet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC